SB-79

Seat No.

Total No. of Pages : 6

Oct.-Nov. 2024 Examination
B.Ed. (Part-I) Semester-I
Couse-7-Assessment for Learning.
Subject Code: 77934

Day and Date : Monday, 06-01-2025 **Total Marks : 70**

Time : 02:30 pm to 05:30 pm

Instructions:

1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Read English paper as original version

Q. 1 A) Choose the correct alternative. **[05]**

(i) The ..... favours the individualized evaluation.

(a) Behaviorist approach

(b) Constructivist approach.

(C) Cognitivist approach

(d) All of these

(ii) Co-operation is a ..... skill.

(a) Social (b) Indivisual

(C) Interpersonal (d) observation

(iii) ..... Objective comes at the end in the psychomotor domain.

(a) Imitation (b) Precision

(C) Manipulation (d) Naturalization.

Scanned with OKEN Scanner

(iv) Which of the following is not a qualitative tool?

(a) Observation. (b) Interview

(C) Oral examination. (d) Check list.

(v) What is the mean of the scores 36, 45, 21,40,38?

(a) 38 (b) 36

(4) 40 (d) 52

B) Answer in one sentence. **[5]**

(i) Which are the three components of evaluation?

(ii) Write any two types of project.

(iii) Write the definition of peer assessment-

(iv) What are the types of open ended questions?

(v) What is meant by Mode?

Q.2 Answer any six of the following questions in 250 words. **[30]**

(i) What are the needs of continuous and comprehensive assessment?

(ii) Write the advantages of Mean.

(iii) State the policy perspectives of National Curriculum Framewor-2005 on evaluation.

(iv) State the demerits of essay type questions.

(v) write the objectives of self-assessment.

(vi) What are the needs of diagnostic assessment?

(vii) Explain the criteria for assessment.

SA118

Scanned with OKEN Scanner

(viii) Which social skills are developed from co-operative and collaborative learning?

Q.3 Answer the following question in 800 words. **[10]**

What is meant by evaluation? Explain the principles of evaluation.

Q.4 Answer the following question in 800 words. **[10]**

Write the objectives, advantages and limitations of Open Book Examination.

OR

What is meant by feedback? Explain the different types of feedback in assessment.

Q.5 Answer the following question in 800 words. **[10]**

Explain with examples the classification of objectives under cognitive and affective domain.

OR

Explain the steps of preparing a student portfolio. What are the advantages of student portfolio?

◆◆◆

Scanned with OKEN Scanner

मराठी रूपांतर

सूचना :

१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

३) मुळ प्रश्नपत्रिकेसाठी इंग्रजी रूपांतर वाचा.

प्र.१ अ) योग्य पर्याय निवडा. (०५)

१) व्यक्तिनिष्ठ मूल्यमापनाचा समर्थन .....करतात

(अ) वर्तनवादी दृष्टिकोन (ब) ज्ञानरचनावादी दृष्टिकोन

(क) बोधात्मक दृष्टिकोन (ड) या पैकी सर्व

२) सहयोग है ..... कौशल्य आहे.

(अ) सामाजिक (ब) व्यक्तिगत

(क) आंतरव्यक्ती (ड) निरीक्षण

३) क्रियात्मक क्षेत्रात ..... हे उद्दिष्ट शेवटी येते.

(अ) अनुकरण

(ब) अचूकता

(क) क्रियाकौशल्य

(ड) स्वाभाविकीकरण

Scanned with OKEN Scanner

४) खालीलपैकी कोणते साधन गुणात्मक साधन नाही?

(अ) निरीक्षण (ब) मुलाखत

(क) तोंडी परीक्षा (ड) पडताळा सूची

५) ३६, ४५, २१, ४०, ३८ या प्राप्तांकाचा माध्यमान किती?

(अ) ३८ (ब) ३६

(क) ४० (ड) ५२

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (०५)

१) मूल्यमापनाची तीन अंगे कोणती ?

२) प्रकल्पाचे कोणतेही दोन प्रकार लिहा.

३) सहाध्यायी मूल्यनिर्धारणाची व्याख्या लिहा

४) मुक्त प्रश्नांचे प्रकार कोणते ?

५) बहुलक म्हणजे काय ?

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही सहा प्रश्नांची उत्तरे २५० शब्दात लिहा. (३०)

१) सातत्यपूर्ण आणि सर्वंकष मूल्यनिर्धारणाची गरज काय ?

२) मध्यमानाचे फायदे लिहा

३) राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा – २००५ चा मूल्यमापनासंबंधी धोरणात्मक दृष्टिकोन सांगा.

४) दीर्घोत्तरी प्रश्नांचे दोष सांगा.

५) स्वयं–मूल्यनिर्धारणाची उद्दिष्टे लिहा.

६) नैदानिक मूल्यनिर्धारणाची गरज काय ?

७) मूल्यनिर्धारणासाठीचे निकष स्पष्ट करा.

८) सहयोगात्मक आणि सस्कार्यात्मक अध्ययनातून कोणत्या सामाजिक कौशल्यांचा विकास होतो?

84118

Scanned with OKEN Scanner

प्र. ३ खालील प्रश्नाची उत्तरे ८०० शब्दात लिहा. १०

मूल्यमापन म्हणजे काय? मूल्यमापनाची तत्वे स्पष्ट करा.

प्र.४ खालील प्रश्नाची उत्तरे ८०० शब्दात लिहा. १०

पुस्तकासह परीक्षेची उद्दिष्टे, फायदे आणि मर्यादा लिहा.

किंवा

प्रत्याभरण म्हणजे काय? मूल्यनिर्धारणातील प्रत्याभरणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र. ५ खालील प्रश्नान्ची उत्तरे ८०० शब्दात लिहा. १०

बोधात्मक आणि भावात्मक क्षेत्रातील उद्दिष्टांचे वर्गीकरण सोदाहरण स्पष्ट करा.

किंवा

विद्यार्थी संचिका तयार करण्याच्या पायऱ्या स्पष्ट करा. विद्यार्थी संचिकेचे फायदे काय?

◆◆◆

84418

Scanned with OKEN Scanner

Seat No.	

SB - 67

Total No. of Pages : 5

B.Ed. Part-I (Semester-I) Examination, 2024-25
Childhood and Growing Up (Paper-I)
Subject Code-77911

Day and Date : Wednesday, 01-01-2025 **Total Marks : 70**

Time : 10.30 a.m. to 1.30 p.m.

Instructions:

1) All questions are compulsory.
2) Figure to the right indicates full marks.
3) Candidates who intend to write their answers in Marathi are advised to read original questions in English.
4) Answer the question number 3,4 and 5 in 800 words.

Q.1 A) Choose correct alternative and complete the following sentences (5)

1) We can measure ..... with the help of projective technique.

A) personality B) intelligence

C) individual difference D) abilities

2) Which of the following statements is not true?

A. Growth is a biological process

B. Development is a quantitative process

C. Education is a goal-oriented process

D. Learning is a process of behavioural changes

3) The stage ..... is called as period of "Storm and Stress".

A) Childhood B) Infancy

C) Adolescence D) Adulthood

Scanned with OKEN Scanner

4) The concept of .....is totally related with physical development.

A) development B) environment

C) nutrition D) growth

5) The main obstacle in education of tribal students is .....

A) language B) poverty

C) religiousness D) backwardness

B) Answer the following questions in one sentence. **(5)**

1. Which type of constructivist theory of learning did Vygotsky propose?
2. Who is the father of psychology?
3. What is meant by Counselling?
4. What is meant by defence mechanism?
5. What is the purpose of socio-metric technique?

Q.2 Answer the following questions in 250 words (any six) **(30)**

1. Differentiate between guidance and counseling.
2. Differentiate between growth and development.
3. State the difficulties in development of Tribal children.
4. How does school influences on child development?
5. Explain the merits and demerits of case study Method.
6. Explain the role of parents in grooming the child.
7. Explain the general Principles of development.
8. Explain the Projective technique of assessment of personality.

Scanned with OKEN Scanner

Q.3 Explain Introspection method of studying child behaviour with merits and demerits. **(10)**

Explain the factors influencing child development. **(10)**

OR

Q.4 Explain in brief Piaget's theory of development. **(10)**

Q.5 Explain the steps involved in concept attainment model. **(10)**

OR

Explain the physical, mental, emotional and social development of childhood. **(10)**

□□□

385621

Scanned with OKEN Scanner

(मराठी रुपांतर)

सूचना :

१. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. मराठीतून उत्तर लिहू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहणे इष्ट ठरेल.
४. प्रश्न क्र. ३,४ व ५ यांची उत्तरे ८०० शब्दामध्ये लिहा.

प्र. १ अ) खालील विधाने योग्य पर्याय निवडून पूर्ण करा. (५)

१) आपण प्रक्षेपण तंत्राच्या मदतीने ..... याचे मापन करू शकतो.

अ) व्यक्तिमत्व ब) बुद्धिमत्ता

क) व्यक्ती भेद ड) क्षमता

२) खालीलपैकी कोणते विधान सत्य नाही?

अ) वाढ ही एक जैविक प्रक्रिया आहे

ब) विकास हा एक संख्यात्मक प्रक्रिया आहे.

क) शिक्षण ही एक उद्दिष्टाधिष्ठीत प्रक्रिया आहे.

ड) अध्ययन ही एक वर्तन बदलाची प्रक्रिया आहे.

३) 'वादळी अशांततेचा काळ' असे ..... या अवस्थेला म्हटले जाते.

अ) किशोरावस्था ब) शैशवावस्था

क) कुमारावस्था ड) प्रौढावस्था

४) शारीरिक विकासाशी पूर्णपणे संबंधित ..... ही संकल्पना आहे.

अ) विकास ब) वातावरण

क) आहार ड) वाढ

५) आदिवासी विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणातील प्रमुख अडथळा हा आहे.....

अ) भाषा ब) गरीबी

क) धर्म ड) मागासलेपणा

Scanned with OKEN Scanner

ब) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (५)

१) व्हिगोत्स्की यांनी ज्ञानरचनावादी अध्ययनाची कोणती उपपत्ती मांडली?

२) मानसशास्त्राचे जनक कोण?

३) समुपदेशन म्हणजे काय?

४) संरक्षण यंत्रणा म्हणजे काय?

५) समाजमिती तंत्राचा उद्देश कोणता?

प्र.२ पुढील प्रश्नांची उत्तरे २५० शब्दांमध्ये लिहा. (कोणतेही सहा) (३०)

१) मार्गदर्शन आणि समुपदेशन यातील फरक स्पष्ट करा.

२) वाढ आणि विकास यातील फरक स्पष्ट करा.

३) आदिवासी मुलांच्या विकासातील अडचणी सांगा.

४) बालकांच्या व्यक्तिमत्व विकासावर शाळा कसा प्रभाव टाकते?

५) व्यक्ति–अभ्यास पद्धतीचे गुण दोष स्पष्ट करा.

६) बालसंगोपनातील पालकाची भूमिका स्पष्ट करा.

७) विकास प्रक्रियेची सर्वसामान्य तत्त्वे स्पष्ट करा.

८) व्यक्तिमत्व मापनाचे प्रक्षेपण तंत्र स्पष्ट करा.

प्र.३ बालकाच्या वर्तन अभ्यासाच्या आत्मनिरीक्षण पद्धतीची गुणदोषासह चर्चा करा? (१०)

प्र.४ बालविकासावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

पियाजे यांची विकासात्मक आपत्ती स्पष्ट करा.

प्र.५ संकल्पना प्राप्ती प्रतिमानामध्ये समाविष्ठ होणाऱ्या पायऱ्या स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

किशोरावस्थेची शारीरिक, मानसिक, भावनिक व सामाजिक वैशिष्टे स्पष्ट करा.

❑❑❑

Scanned with OKEN Scanner

Seat No.	

SB - 68

Total No. of Pages : 5

B. Ed. (Course-2) (Paper - 2) Semester-I
Examination 2024-25
Contemporary India and Education
Subject Code : 77912

Day and Date : Thursday, 02-01-2025 **Total Marks : 70**

Time : 10.30 a.m. to 01.30 p.m.

Instructions:

1) All questions are compulsory.
2) Figures to the right indicate full marks.
3) Candidates who intend to write their answers in marathi are advised to read the original question in English.

Q.1 A) choose the correct alternatives and rewrite the sentences again.(5)

i) Ten core elements were introduced in the curriculum by ..... National Policy of Education.

a) 1948 b) 1968

c) 1986 d) 1992

ii) In vedic period ..... concept was called as cosmic law.

a) Ruth b) Trinity

c) Upanishad dj Dharma.

ill) School is an idealized epitome of .....

a) Culture b) society

c) Literature d) Nation

iv) Teacher asks the questions to whole class is the ..... type of interaction.

a) teacher-Student b) teacher- class.

c) student-teacher d) all above.

[1]

Scanned with OKEN Scanner

v) Free and compulsory education is introduced in the article..... of the Indian constiution.

a) 28th b) 45th

c) 14th d) 30th

B] Answer in one sentence. **(5)**

i) In which year first National Education Policy was introduced?

ii) Write the Long form of NCF.

iii) Which world organization suggested ten life skills?

iv) Which year was Right to Education Act came into force?

v) Define national Integration in one sentence

Q.2 Answer the following questions in brief. (at least 250words)

(any 6 out of 8) **(30)**

1) What should be the objectives of Peace Education for Collective Living?

2) State the objectives of Kothari Education commission.

3) Explain the characteristics of muslim Education.

4) School is the miniature of the society explain it.

5) Explain the role of the teacher regarding the society.

6) Explain the effect of globalization on education.

7) Explain the objectives of sarva shiksha abhiyan.

8] 'Equality' Explain its meaning.

Q.3 Describe the interaction in school. As a teacher with efforts will you take of for healthy interactions in the school? **(10)**

Scanned with OKEN Scanner

Q.4 What is international understantling? Explain the role the school in developing the feeling of international understanding. **(10)**

OR

Compare the education in vedic and Buddha period with reference to the educational objecitives, curriculum, discipline and teacher.

Q.5 What is mean by life skill? Explain the life skills gives by world Health orgnization. **(10)**

OR

What is the social diversity? Explain the Levels of social diversity in India.

❐❐❐

87956

Scanned with OKEN Scanner

(मराठी रुपांतर)

.....

सूचना :

१. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.

२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

.....

प्र. १ अ) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडून विधाने पूर्ण गुण दर्शवितात. (५)

१) अभ्यासक्रमात दहा गभाभूत घटकांचा समावेश ..... सालीच्या शैक्षणिक धोरणाने केला.

अ) १९४८ ब) १९६८

क) १९८६ ड) १९९२

२) वैदिक काळात ..... संकल्पना ही सृष्टीतील विविध घटनामागील नियामक तत्त्व होती.

अ) ऋत ब) त्रितत्त्वे

क) उपनिषद ड) धर्म

३) शाळा ही ..... आदर्श प्रतिकृती आहे.

अ) संस्कृतीची ब) समाजाची

क) साहित्याची ड) राष्ट्राची

४) शिक्षक संपूर्ण वर्गाला उद्देशून प्रश्न विचारतात ही आंतरक्रिया ..... प्रकारची होय.

अ) शिक्षक-विद्यार्थी ब) शिक्षक-वर्गसमूह

क) विद्यार्थी-शिक्षक ड) वरील सर्व

५) मोफत व सक्तीचे शिक्षण याची तरतूद भारतीय राज्यघटनेच्या ..... कलमामध्ये केलेली आहे.

अ) २८ व्या ब) ४५ व्या

क) १४ व्या ड) ३० व्या

Scanned with OKEN Scanner

ब) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (५)

१) पहिले राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण कोणत्या साली निश्चित करणेत आले?

२) एनसीएफ (NCF) चे पूर्ण रूप लिहा.

३) दहा जीवन कौशल्ये कोणत्या जागतिक संघटनेने सुचविली?

४) शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम कोणत्या वर्षापासून लागू झाला?

५) राष्ट्रीय एकात्मतेची व्याख्या एका वाक्यात सांगा.

प्र.२ पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (शब्दमर्यादा २५०) (कोणतेही सहा) (३०)

१) सहजीवनासाठी शांततापूर्ण शिक्षणाची उद्दिष्टये कोणती असावीत?

२) कोठारी शिक्षण आयोगाची उद्दिष्टये लिहा.

३) मुस्लीम शिक्षणाची वैशिष्टये स्पष्ट करा.

४) 'शाळा एक समाजाची आदर्श प्रतिकृती आहे' स्पष्ट करा.

५) समाजासंबंधी शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

६) जागतिकीकरणाचा शिक्षणावरील परिणाम स्पष्ट करा.

७) सर्व शिक्षा अभियानाची उद्दिष्टये स्पष्ट करा.

८) 'समान संधी' अर्थ स्पष्ट करा.

प्र.३ शाळेत घडून येणाऱ्या आंतरक्रियाचे वर्णन करा. शाळेतील आंतरक्रिया निकोप राहण्यासाठी शिक्षक म्हणून तुम्ही कोणते प्रयत्न कराल? (१०)

प्र.४ आंतरराष्ट्रीय सामंजस्य म्हणजे काय? आंतरराष्ट्रीय समाजस्याची भावना विकसित होण्यासाठी शाळेची भूमिका स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

वैदिक आणि बौद्ध शिक्षणाची उद्दिष्टये अभ्यासक्रम, शिस्त व शिक्षक यासंदर्भात तुलनात्मक विवेचन करा.

प्र.५ जीवन कौशल्ये म्हणजे काय? जागतिक आरोग्य संघटनेने सांगितलेली जीवन कौशल्ये स्पष्ट करा.

किंवा

सामाजिक विविधता म्हणजे काय? भारतातील सामाजिक विविधतेचे स्तर स्पष्ट करा. (१०)

❑❑❑

Scanned with OKEN Scanner

Seat No.	

SB - 69

Total No. of Pages : 3

B. Ed. (Part-I) (Semester-I) Examination -2024-25
CURRICULUM &NPEDAGOGICAL STUDIES-
Understanding Discipline & Subjects (Course-3)
Sub. Code : 66453 / 77913

Day and Date : Friday, 03-01-2025 **Total Marks : 35**

Time : 10.30 a.m. to 12.00 p.m.

Instructions:

1) All questions are compulsory
2) Figures to the right indicate full marks
3) Read English question paper as original version.

Q.1 Answer the following in one sentence **(05)**

(i) What is the motto of Indian tourism department?

(ii) Who is the chief promoter of idealism?

(iii) What is the long form of H.T.I. ?

(iv) Write the definition of discipline

(v) Who provoked the importance of self realization through Education?

Q. 2 Answer any TWO of the following in 250 words **(10)**

a) Write the types of horticulture

b) Define the functions of a discipline

c) Explain interdisciplinary nature of school curriculum

Scanned with OKEN Scanner

Q.3 Answer the following in 800 words. **(10)**

Explain the role of science & maths as vehicles of national development

Q.4 Explain the need of teaching western science in school & college **(10)**

OR

Describe the changing role of teacher in school Education.

❐❐❐

92663

Scanned with OKEN Scanner

(मराठी रुपांतर)

बी.एड. (भाग–१) सेमिस्टर–१ : परीक्षा २०२५
विद्याशाखा व विषयांचे आकलन (पेपर–३)

सूचना :

१. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.
२. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
३. मुळ प्रश्नपत्रिकेसाठी इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहा.

प्र. १ एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (५)

१) पर्यटन खात्याचे ब्रिदवाक्य कोणते?

२) एच. टी. आय. चे पूर्णरूप काय?

३) आदर्शवादाचे मुख्य प्रवर्तक कोण?

४) शिक्षणाद्वारा आत्मसाक्षात्कारचे महत्त्व कोणी विषद केले?

५) विद्याशाखेची व्याख्या लिहा.

प्र.२ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे २५० शब्दात लिहा. (१०)

१) उद्यानविद्येचे प्रकार लिहा.

२) विद्याशाखेची कार्ये विषद करा.

३) शाले विषयांचे आंतरविद्याशाखीय स्वरुप स्पष्ट करा.

प्र.३ खालील प्रश्नांची ८०० शब्दात उत्तरे लिहा. (१०)

गणित आणि विज्ञान विषयांची राष्ट्रीय विकासाची चाके म्हणून भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.४ कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे २५० शब्दात लिहा. (१०)

शाळा आणि महाविद्यालयामध्ये पाश्चिमात्त्य विज्ञान शिकवण्याची गरज स्पष्ट करा.

किंवा

शालेय शिक्षणात शिक्षकाची बदलती भूमिका वर्णन करा.

❐❐❐

Scanned with OKEN Scanner